

ข้อสังเกตและประเด็น
ของคณะกรรมการประสานงานสถานิติบัญญัติแห่งชาติในการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
ในการประชุมเมื่อวันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๘

.....

ประเด็นพิจารณา

๑. ร่างมาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้ตำรวจกองประจำการมีหน้าที่สนับสนุนภารกิจในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณาจักร ตามที่ผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. โดยการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง ให้ตำรวจกองประจำการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจหน้าที่เป็นพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น การที่ตำรวจกองประจำการ ไม่ใช่ข้าราชการตำรวจแต่ตามร่างมีการกำหนดให้ตำรวจกองประจำการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้นจะเหมาะสมหรือไม่ จะมีการจำแนกความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจกองประจำการกับข้าราชการตำรวจอย่างไร และมีอำนาจในการจับกุมคุมขัง ได้โดยลำพังหรือไม่

ข้อมูลหน่วยงาน เดิมเคยมีแนวคิดที่จะกำหนดให้ตำรวจกองประจำการเป็นข้าราชการตำรวจ แต่จากหารือและชี้แจงจากหน่วยงานต่าง ๆ แล้วเห็นว่าไม่ควรกำหนดให้เป็นข้าราชการตำรวจ เช่นเดียวกับทหาร ตำรวจกองประจำการมีฐานะเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการกิจ โดยในการปฏิบัติหน้าที่ต้องอยู่ในการควบคุมและกำกับดูแลของนายตำรวจ การที่กำหนดให้ตำรวจกองประจำการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานั้นเพื่อให้ตำรวจกองประจำการได้รับความคุ้มครองในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งตำรวจกองประจำการจะมีหน้าที่ในการสนับสนุนภารกิจในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณาจักรเท่านั้น และในการปฏิบัติงานจะต้องมีคำสั่งในการปฏิบัติหน้าที่

๒. ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดอัตรากำลังที่จะรองรับตำรวจกองประจำการแล้วหรือไม่

ข้อมูลหน่วยงาน การที่กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีผลใช้บังคับ ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพียงแต่กำหนดให้มีกฎหมายเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าภายใน ๙๐ วัน ต้องมีตำรวจกองประจำการ

๓. สำนักงานประมาณและสำนักงาน ก.พ.ร. มีความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
นี้อย่างไร

ข้อมูลหน่วยงาน สำนักงานประมาณและสำนักงาน ก.พ.ร. เห็นด้วยกับหลักการ
ร่างพระราชบัญญัตินี้

๔. อัตรากำลังของตำรวจเมื่อเทียบกับสัดส่วนของประชาชนเป็นอย่างไร

ข้อมูลหน่วยงาน ในหลายๆประเทศจะแบ่งตำรวจเป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑. ตำรวจที่มียศ
๒. ตำรวจที่ไม่มียศ ๓. ตำรวจกองประจำการ ซึ่งสัดส่วนตำรวจของประเทศไทยมีจำนวน
๑๘๐, ๐๐๐ คน มีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ประมาณ ๑๒๐, ๐๐๐ คน ที่เหลือจะเป็นฝ่ายสนับสนุน
ซึ่งถือว่ามีส่วนตามมาตรฐานเมื่อเทียบกับต่างประเทศ

๕. การคัดเลือกตำรวจกองประจำการใช้บัญชีทหารกองเกินเช่นเดียวกับทหารใช้หรือไม่
และการขึ้นบัญชีตำรวจกองประจำการ และการเรียกกำลังพลสำรองเป็นอย่างไร จะต้องมีการขึ้นเป็น
ทหารกองประจำการก่อนแล้วจึงแยกมาเป็นบัญชีตำรวจกองบัญชาการหรือไม่

ข้อมูลหน่วยงาน การขึ้นทะเบียนกองประจำการจะขึ้นทะเบียนเมื่อมีการคัดเลือก
ตำรวจกองประจำการแล้ว ซึ่งตำรวจจะดำเนินการขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วจึงแจ้งให้ทหารทราบ
ซึ่งเป็นไปตามระเบียบที่มีกำหนดไว้แล้ว

ข้อสังเกต

๑. กรณีตำรวจกองประจำการไม่ถือว่าเป็นข้าราชการตำรวจจะเป็นเจ้าพนักงานได้ต่อเมื่อ
มีคำสั่ง ดังนั้นในระหว่างที่ไม่มีคำสั่งหากตำรวจกองประจำการกระทำความผิดจะถือว่าเป็นกรณี
เจ้าพนักงานกระทำความผิดหรือไม่และสถานะของผู้ที่เป็นตำรวจกองประจำการจะเป็นอย่างไร

๒. ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการรับฟังประชาพิจารณ์และรับฟังความคิดของสังคมหรือไม่
เนื่องจากจะเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

๓. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดตำแหน่งและมีการขึ้นบัญชีให้ชัดเจน
เช่นเดียวกับของทหารที่มีการกำหนดตำแหน่งที่แน่นอน เพื่อจะได้ทราบจำนวนอัตรากำลังที่ต้องการ
และการใช้งบประมาณ และการที่มีการคัดเลือกตำรวจกองประจำการจะทำให้เกิดผลกระทบต่อกอง
ทหารกองประจำการ

๔. ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ในมาตรา ๔ ไม่ได้กำหนดคำนิยาม
คำว่า “ตำรวจกองประจำการ” ดังนั้นบทบัญญัติต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติรับราชการ
ทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ จะสามารถนำมาบังคับใช้กับตำรวจกองประจำการได้หรือไม่

๕. ปี ๒๕๔๑ รัฐบาลได้กำหนดมาตรการเกี่ยวกับกำลังคนภาครัฐให้ส่วนราชการ จะลดการเพิ่มข้าราชการ ทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติขาดอัตรากำลังไปประมาณ ๖ พันคน ทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่เกิดปัญหาเกี่ยวกับชายแดน รัฐได้กำหนดนโยบายถอนทหารและได้เพิ่มกำลัง ตำรวจตระเวนชายแดนแต่เนื่องหรือในกรณีที่มีการเรียกกำลังพลเพื่อควบคุมฝูงชน เนื่องจากรัฐไม่มี นโยบายในการเพิ่มอัตราข้าราชการตำรวจ ซึ่งการรับข้าราชการจะทำให้เกิดผลกระทบต่อบประมาณ ทำให้ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลความปลอดภัยของประชาชนลดน้อยลง จึงเสนอให้มีกำลังพล ทางเลือกและการที่เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เพื่อเตรียมความพร้อมให้มีกฎหมาย และเพื่อเป็นการ สร้างทัศนคติเกี่ยวกับในการป้องกันประเทศและรัฐธรรมนูญก็กำหนดชาวไทยทุกคนมีหน้าที่ในการ ป้องกันประเทศ และถ้ามีตำรวจกองประจำการสามารถทำให้มีอัตรากำลังทดแทนในบริเวณชายแดน ทดแทนการรักษาความปลอดภัยในสถานที่สำคัญ สนับสนุนในการควบคุมฝูงชน

๖. ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดอำนาจหน้าที่ของตำรวจกองประจำการให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นั้น สามารถที่จะนำอำนาจหน้าที่ของตำรวจกอง ประจำการที่จะกำหนดในกฎ ก.ตร. มากำหนดไว้ในกฎหมายนี้ได้หรือไม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจน เนื่องจากหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕/๑ นั้นกว้างเกินไป และคำสั่งในการปฏิบัติหน้าที่ควรที่จะ กำหนดให้ชัดเจนว่ามีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราวหรือกำหนดช่วงเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึง ค่าตอบแทน และการรักษาวินัยของตำรวจกองประจำการควรจะมีการกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่

๗. เนื่องจากยังมีประเด็นที่ยังมีข้อกังวลและไม่ชัดเจน เช่น อำนาจหน้าที่ การกำหนด ตำแหน่ง การขึ้นบัญชีตำรวจกองประจำการ จำนวนอัตรากำลัง การใช้งบประมาณ การรักษาวินัย ค่าตอบแทน ผลกระทบต่อการคัดเลือกทหารกองประจำการ หลักประกันที่ประชาชนจะได้รับจาก การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจกองประจำการรวมถึงความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน การเตรียมความพร้อมกรณีกฎหมายมีผลใช้บังคับ เป็นต้น จึงได้มอบให้คณะกรรมการของวิป ปนช. พิจารณาร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา